

FDV**UNIVERSITY OF LJUBLJANA**
Faculty of Social Sciences**Država in naziv institucije študijske izmenjave: PORTUGALSKA, INSTITUTO POLITÉCNICO DE LISBOA****Študijsko leto in trajanje izmenjave: 2024/2025 - zimski semester**

1. Zakaj ste se odločili za študij v tujini? Od nekdanj me vleče tujina, predvsem pa sem si po dveh letih študija v Ljubljani želela malo spremembe vremena, okolja, ljudi in življenja. In vsakemu bi priporočala takšno spremembo kdaj pa kdaj.

2. Na kratko opišite državo, kjer ste opravljali študijsko izmenjavo (velikost, prebivalstvo, kultura, odprtost ljudi, ...).

Portugalska je po mojem subjektivnem mnenju ena izmed najboljših držav v Evropi ;) Velikost je odlična za potovanje - iz S do J države lahko prideš v 6 urah, tudi v širino se ne razteza kaj preveč. Obdaja jo Atlantik in najlepše plaže, s tem pride tudi ribiška in surferska kultura. Arhitektura mest je čudovita in edinstvena - znamenite ploščice, poleg tega pa je tudi veliko naravnih znamenitosti. Portugalci (tisti, ki sem jih spoznala) so eni izmed najbolj prijaznih, odprtih, sproščenih ljudi in veliko, res veliko zamujajo. Več pa ne morem opisati ker je Portugalska kot en poseben občutek, ki nima svoje besede, vendar se mi zdi, da vsak ki je že kdaj potoval tja, ve o čem govorim.

3. Na kratko opišite mesto, v katerem ste bili na izmenjavi (velikost, prebivalstvo, kultura, odprtost ljudi, organiziranost storitev, festivali ...).

Lizbona je glavno mesto Portugalske, vendar zares nima občutka nekega velikega mesta. Tam živijo ljudje vseh ras, religij in narodnosti, zato so tudi dejavnosti tam zelo raznolike. Vedno lahko najdeš nekaj zase, ne glede na to kakšen tip osebe si. Veliko klubov, športa, muzejev, narave, plaž...Mogoče edino, če si zelo redoljubna in točna oseba, te bo zelo nerviral njihov javni promet in birokracija. Se pa za to lahko odkupijo s 300 sončnimi dnevi na leto.

4. Na kratko opišite gostujočo univerzo (velikost, študijski programi, število tujih študentov, ponudba storitev na kampusu, bližina namestitev ...)?

Obiskovala sem Instituto Politécnico de Lisboa, Escola Superior de Comunicação Social, katere kampus je lociran v Benfíci. Pri nas smo bili združeni Erasmus študenti vseh smeri - mediji, marketing, journalism itd. in smo imeli na izbiro enak seznam predmetov. Na te predmete smo potem hodili izključno Erasmus študenti, bilo nas je okrog 80, tako da na fakulteti žal nisem imela veliko interakcije s portugalskimi študenti. Na fakulteti smo imeli res lepo urejeno kavarno na strehi, chilling areas, mikrovalovne pečice, mize za učenje na hodnikih, avtomate za prigrizke, kabinet za izposajo multimedijske opreme in veliko "delovnih" učilnic z računalniki, kjer so bili naloženi vsi programi (Adobe Illustrator, InDesign, Premiere Pro) za naše naloge. Ker sem sama živela bolj v centru, mi je bila fakulteta precej oddaljena, okrog 40 min, vendar do tja vozijo mnogi avtobusi, vlak in metro. Benfíca je lepa in varna sosenska, ampak se razen nogometnih tekem tam ne dogaja skoraj nič, zato bi vseeno priporočala morda kakšno bolj centralno lokacijo za nastanitev.

5. Prosimo za nekaj napotkov in praktičnih informacij, ki ste jih pridobili na študijski izmenjavi, po naslednjih sklopih:

a. Obveznosti, ki jih je treba (je priporočljivo) urediti pred odhodom in po prihodu na tujo univerzo (urejanje namestitve, zavarovanja, odprtje bančnega računa, mestni prevoz in druge pomembne, ...)

Pred potovanjem si zagotovite namestitev in se prepričajte, da ni scam (več o tem v točki i), zavarovanje za tujino ter dovolj prenosa podatkov za tujino, če si ne nameravate narediti portugalske tel. številke. Ostalo pa brez skrbi uredite tam ob prihodu.

b. Akademsko leto (kdaj se po navadi začnejo predavanja, kako potekajo študijske počitnice, ...)

Akademsko leto se začne prej kot pri nas, že septembra, mi smo začeli 13. septembra, nekatere univerze prej/kasneje. Božično-novoletne počitnice so normalno in potem je izpitno tudi prej, tako da končajo semester ponavadi že 3. teden januarja, ampak mi Erasmusi nismo imeli izpita, tako da smo končali že začetek januarja.

c. Predmetnik (katere predmete si lahko izmenjevalni študenti izberejo)

Vsako leto objavijo seznam predmetov za Erasmus, ki je dostopen na tej povezavi: <https://www.escs.ipl.pt/en/courses/subject-taught-in-english>

- d. Predavanja** (v katerem jeziku potekajo predavanja, ali se preverja prisotnost na predavanjih, ali potekajo predavanja skupaj z domačimi študenti, kako se te razlikujejo od predavanj doma ...)

Predavanja z zgornjega seznama potekajo v angleščini, lahko bi si izbrala tudi predmete v portugalsščini, ki jih obiskujejo redni študenti, vendar je potem sodelovanje težje, če ne znaš jezika tekoče. Drugače pa profesorji zelo dobro govorijo angleško in je vsebina predmetov skoraj enaka. Na skoraj vseh predavanjih so preverjali prisotnost, vendar nimajo vaje+predavanja, zato so predavanja krajša. Vse je bilo veliko bolj tehnično in praktično usmerjeno, npr. pri fotografiji smo imeli zelo malo teorije in več prakse in sem zato dobila tudi veliko več oprijemljivega znanja kot bi ga na FDV.

- e. Študijske obveznosti** (kako potekajo izpiti, kako se razlikujejo od izpitov doma, kakšen obseg sprotnega dela zahteva tuja univerza, seminarske naloge ...)

Imela sem en izpit, ostalo pa so bile seminarske naloge, eseji in veliko praktičnih nalog (foto projekt, montaža dokumentarca, grafični design plakatov...). Pri veliko predmetih so zahtevali tudi veliko sprotnega dela, kar me je kar malo presenetilo, ampak je bilo potem manj dela za na koncu. Vseeno pa vedo, da si Erasmus, tako da na primer predavanj ni bilo ob petkih in smo imeli podaljšane vikende.

- f. Študijska literatura** (kako se jo pridobi, ali je dostopna tudi rabljena, je plačljiva)

Vse ti povedo profesorji, ker se razlikuje od predmeta do predmeta. Nič nisem prinesla zraven in tudi kupila nisem knjig, vse so nam pošiljali v elektronski obliki. Multimedijška oprema in programi pa so tudi bili na voljo na faksu.

- g. Dostopnost univerze** (ali je univerza v mestu ali izven mesta, so transportne povezave dobro urejene ...)

Je v Benfici, Benfica je malo izven centra Lizbone, vendar so povezave dobre. Metro modra linija, vlak za Sintro in mnogo avtobusov vozi do tja.

- h. Učenje tujega jezika države institucije** (ali so študentu na izmenjavi na voljo tečaji tujega jezika, katere skupine priporočate, ...)

Na voljo sta dva tečaja. Najprej online intenzivni tečaj, ki traja dva tedna in ga izvajajo vsak dan po 4 ure, pred začetkom semestra. Vreden je 4 kredite in dobiš A1 level portugalsčine. Če ti je všeč in če ti čas dopušča lahko potem nadaljuješ še na drugi tečaj, ki pa je vreden 6 kreditov in poteka dvakrat na teden po 4 ure, celoten semester. Oba tečaja sta brezplačna, sama sem se udeležila prvega.

- i. Nastanitev** (kakšno obliko namestitve priporočate, ali so na voljo študentski domovi, kako se prijaviti zanje, kdaj se po navadi ureja vse potrebno, ...)

Jaz sem najprej želela v študentski dom, vendar sem hitro ugotovila, da je to skoraj nemogoče, ker primanjkuje sob že za domače študente, kaj šele za tujce. Je pa na voljo mnogo "privatnih" študentskih domov in deljenih stanovanj in je to po mojem mnenju najboljša opcija, da spoznaš ljudi in imaš vedno družbo. Namestitev je nujno najti čim prej, ker je v Lizboni tudi stanovanjska kriza, plača se plačevati malo več, ker drugače so stanovanja lahko brez oken, v kleti, plesen itd.. Meni je prijateljica priporočila HOUZE in sem imela res odlično izkušnjo, čeprav nas je živelo skupaj kar 13 smo se vsi razumeli in bili kot ena velika družina. Podobne rezidence so Xior in LivensaLiving. Stanovanja pa lahko najdeš na UniPlaces ali Erasmus Life Housing ampak pazite na scame!!

- j. Prehrana** (kako je urejena prehrana v bližini univerze, katere restavracije priporočate, ali so cene obroka primerljive z domačimi cenami, si študenti bolj kuhajo sami, so na voljo kakšne posebne ponudbe v trgovinah, ...)

Nekatere univerze imajo kantine, naša je bila bolj boga, zato sem si večino kuhala sama ali šla ven jest s prijatelji. Bonov kot v Sloveniji seveda žal ni, ampak lahko najdeš kakšne poceni restavracije, kioske, drugače pa je cena hrane v trgovini podobna.

- k. Prevoz** (kako je urejen prevoz v mestu, ali so na voljo študentski popusti, kako je s prevozom do sosednjih mest, ...)

Za ves prevoz (metroji, vlaki, tramvaji in avtobusi) se uporablja kartica Navegante, ki stane okrog 40 eur mesečno, za mlade pod 23 leti pa je kartica zastoj, vendar potrebuješ NIF številko. Za to številko se je treba zbuditi res zgodaj in postaviti v vrsto pred eno izmed finančnih upravnih enot (veliko jih je razporejenih po celi Lizboni in okolici), ker podelijo samo 10-20 teh številok na dan in vsi jih želijo. To številko rabiš tudi, če si želiš odpreti bančni račun ali telefonsko številko itd. Postopek je res utrujajoč ampak za brezplačen prevoz se vsekakor plača.

- l. Obštudijske dejavnosti** (kakšne ponujajo, kako so urejene športne aktivnosti, ali so v bližini možnosti za rekreacijo in šport, ...)

Na fakulteti niso ravno omogočali športnih obštudijskih dejavnosti ampak sem obiskovala surferski klub druge univerze, ki je bila v bližini moje nastanitve. Če radi surfate je Portugalska res pravi kraj, na vsaki plaži je namreč mnogo surf šol in rentov na katere imajo Erasmus študenti popuste in kultura surfanja je res močna tam. Tudi veliko tekačev je, saj vreme toplo celo leto in za tek ob morju imajo celo posebno stezo. Dobila sem občutek, da so ljudje tam športni, vedno sem videla ljudi na rolkah, kolesih, na sprehodu/teku, tudi sama sem se veliko več ukvarjala s športom, predvsem zaradi konstantnega lepega vremena. Zelo popularen je tudi padel in na mnogih univerzah lahko brezplačno najameš igrišča. Za ostale obštudijske dejavnosti pa se je najbolje zanesti na Erasmus organizacije, v Lizboni delujeta dve: Erasmus Life Lisboa (ELL) in Erasmus Student Network Lisboa (ESN).

m. Uporabne spletne povezave in aplikacije, vezane na življenje in študij v mestu.

Erasmus Life Lisboa in Erasmus Student Network Lisboa.

n. Kontaktna oseba v mednarodni pisarni na tuji univerzi

Se spreminja odvisno od zadeve, tako da pogledjte spletno stran.

o. Povprečni mesečni stroški (v EUR):

Hrana	200
Namestitev	590
Prevoz	0
Študijsko gradivo	0
Prosti čas	200
Drugo	
SKUPAJ MESEČNO	1000

6. Kaj vam bo pri vaši izmenjavi ostalo najbolj v spominu? Čisto vse

7. Zakaj bi priporočili študijsko izmenjavo drugim študentom?

Ker dobesedno dobivaš stipendijo, da lahko živiš mlad in sam v drugi državi, kar si je drugače težko omogočiti in mislim, da bi moral vsak to izkoristiti. Predvsem pa postaneš še bolj samostojen, osebnostno zrasteš, pridobiš veliko samozavesti - predvsem v družbenih interakcijah, postaneš bolj znajdljiv in spoznaš ljudi, ki jih boš lahko še dolgo klical prijatelji, saj so imeli enako izkušnjo. Če greš zaradi jezika je tudi najboljša opcija za hiter napredek in učenje tujega jezika. Skratka meni se je zdelo veliko več plusov kot minusov.

8. Želite še kaj dodati?

Če se odločite za izmenjavo naj vas ta strah, ki ga ponavadi dobimo, ko se neka velika stvar izven cone udobja bliža, ne prestraši. Ko ne veš kaj se bo zgodilo je zelo enostavno začeti dvomiti vase, sama sem nekaj dni pred odhodom dvomila če je bila to sploh prava odločitev, ampak če imaš dovolj poguma, da se podaš na neko tako izkušnjo, si nagrajen in zgodijo se najboljše stvari. Kar pogumno:)

9. Ali lahko posredujemo vaš e-mail naslov zainteresiranim študentom, ki se šele odpravljajo v tujino (če da, ga prosimo navedite)?

laznik.masa@gmail.com